

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-09-04/2013
P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Paweł Pawlak, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87329 z dnia 02.09.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1)

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Słubicach, 69-100 Słubice, ul. Piłsudskiego 20 (Starostwo).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Andrzej Bycka, od dnia 09.09.2008 r. Starosta Słubicki. (dowód: akta kontroli str. 2-4)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Proces weryfikacji dokumentacji wymaganej do wydania pozwoleń na budowę farm wiatrowych przebiegał prawidłowo. Decyzje zatwierdzające projekty budowlane i udzielające pozwoleń na budowę elektrowni wiatrowych podjęte zostały w wymaganych terminach, na podstawie kompletnych wniosków inwestorów oraz odpowiadały wymogom określonym w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego².

Przed wydaniem pozwolenia na budowę Starosta wydał decyzję o wyłączeniu z produkcji rolnej użytków rolnych klasy III na części działki, na której planowano ustawienie wieży elektrowni wiatrowej, stosownie do obowiązków sformułowanych w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych³. Zmiany związane z wybudowaniem farmy wiatrowej oraz wyłączeniem gruntów z produkcji rolnej zostały prawidłowo odzwierciedlone w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez służby geodezyjne Starostwa.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2013 r., poz. 267.

³ Dz. U. z 2013, poz. 1205.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania starosty powiatu w zakresie wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym farm wiatrowych.

Opis stanu
faktycznego

1. W Starostwie wszczęto trzy postępowania w sprawie wydania decyzji pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowych: jedno w 2008 oraz dwa w 2010 r. Wydano trzy decyzje zatwierdzające projekt budowlany i udzielające pozwolenia na budowę:

- Nr 393/2008 z 13.11.2008 r. w m. Golice, Lisów – gm. Słubice, 19 elektrowni o mocy 2 MW każda,
- Nr 100/2010 z 01.04.2010 r. w m. Radówek, Laski Lubuskie – gm. Górzycy, 14 elektrowni o mocy 2MW każda,
- Nr 100/2011 z 28.04.2011 r. w m. Lubiechnia Wielka, Kowalów – gm. Rzepin, 29 elektrowni wiatrowych o mocy 2 MW każda.

Nie wystąpił przypadek uchYLENIA lub odmowy wydania decyzji w przedmiotowych sprawach.

W jednym przypadku (dotyczącym budowy 6 elektrowni wiatrowych w m. Kowalów oraz 23 elektrowni wiatrowych w m. Lubiechnia Wielka) złożono odwołanie od wydanej decyzji, lecz organ odwoławczy (Wojewoda Lubuski) decyzją z 29.06.2011 r. utrzymał w mocy decyzję Starosty Słubickiego (decyzja ostateczna).

(dowód: akta kontroli str. 5-6, 66-75)

2. Przestrzegano wymaganych przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴ oraz Kodeksu postępowania administracyjnego (Kpa) procedur związanych z zatwierdzeniem projektu budowlanego i udzieleniem pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Wnioskodawcy we wszystkich trzech badanych postępowaniach złożyli komplet dokumentów (po wezwaniu do uzupełnienia). Dokumentacja obejmowała: projekty budowlane wraz z wymaganymi opiniami, pozwoleniami i zaświadczeniami, oświadczenia o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, i tak:

1) wniosek z 15.09.2008 r. (m. Golice, Lisów): do projektu załączono m.in.: oświadczenia i zaświadczenia projektantów dotyczące kwalifikacji i przynależności do samorządu zawodowego, decyzje o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, ponadto decyzja zezwalająca na lokalizację w pasie drogowym linii kablowych SN z 26.09.2007 r., decyzje dotyczące wyłączenia z produkcji rolnej oraz decyzje ustalające rolniczy kierunek zagospodarowania gruntów, decyzja z 12.05.2008 r. - zgoda na lokalizację linii kablowej i kabla światłowodowego, uzgodnienie kolizji z gazociągami - pismo z 19.05.2008 r., warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej Enea S.A. - 10.10.2008 r., uzgodnienie z Urzędem Lotnictwa Cywilnego (ULC) -27.10.2008 r. (projekt uzupełniony w dniu 23.10.2008 r.);

(dowód: akta kontroli str. 6-21)

2) wniosek z 16.02.2010 r. (m. Radówek, Laski Lubuskie): do projektu załączono m.in.: oświadczenia i zaświadczenia projektantów dotyczące kwalifikacji i przynależności do samorządu zawodowego, wypis z mpzp UG Górzycy, decyzje o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 1409.

technicznych w budownictwie, ponadto opinia Starostwa - uzgodnienie lokalizacji sieci elektroenergetycznej oraz światłowodowej - 30.12.2009 r. i 13.01.2010 r. i decyzje dotyczące wyłączenia z produkcji rolnej oraz decyzje ustalające rolniczy kierunek zagospodarowania gruntów, uzgodnienie projektu technicznego skrzyżowań linii elektroenergetycznej z gazociągiem - pismo z 26.01.2010 r., warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej Enea S.A. - 27.08.2010 r., uzgodnienie z ULC -18.12.2008 r. i szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych, uzgodnienie z TP S.A. - 07.01.2010 r. (projekt uzupełniony w dniu 23.03.2010 r.);

(dowód: akta kontroli str. 6, 22-65)

3) wniosek z 21.12.2010 r. (m. Kowalów, Lubiechnia Wielka): do projektu załączono m.in.: oświadczenia i zaświadczenia projektantów dotyczące kwalifikacji i przynależności do samorządu zawodowego, wypis i wyrys z mpzp Gminy Rzepin w rejonie m. Kowalów, decyzje o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, ponadto 4 decyzje o ustaleniu warunków zabudowy, pismo UM Rzepin dotyczące uzgodnienia zabezpieczenia urządzeń melioracyjnych, decyzje Starostwa - pozwolenia wodnoprawne w m. Kowalów i Lubiechnia Wielka, uzgodnienie lokalizacji sieci elektroenergetycznej oraz światłowodowej - 30.12.2009 r. i 13.01.2010 r., pisma i decyzje Starostwa dotyczące wyłączenia z produkcji rolnej oraz decyzje ustalające rolniczy kierunek zagospodarowania gruntów, uzgodnienie projektu technicznego skrzyżowań linii elektroenergetycznej z gazociągiem - pismo z 27.10.2010 r., warunki przyłączenia do sieci elektroenergetycznej Enea S.A. - 27.08.2008 r. i umowa o przyłączenie do sieci z 03.02.2010 r., uzgodnienie z ULC - 05.10.2009 r. i szefostwem Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych - 22.09.2009 r., uzgodnienie z TP S.A. - 08.09.2009 r. (projekt uzupełniony w dniu 22.03.2011 r.).

(dowód: akta kontroli str. 6, 76-95, 143-155)

Zgodnie z art. 35 § 1 i § 2 Kpa analizowane sprawy załatwiano bez zbędnej zwłoki (decyzje wydane 13.11.2008 r. – nr 393/2008, 01.04.2010 r. – nr 100/2010 i 28.04.2011 r. – nr 100/2011), a w procesie związanym z wydawaniem pozwoleń na budowę uwzględniano przepisy Kpa o udziale stron w postępowaniu, każdorazowo zawiadamiając o wszczęciu postępowania odpowiednio 34, 6 i 53 podmioty. Ponadto wnioski o wydanie pozwolenia były załatwiane w terminie nie dłuższym niż 65 dni, w związku z czym, nie było podstaw do stosowania sankcji wynikających z art. 35 ust. 6 ustawy Prawo budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 6)

Ustalona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Prawdliwość sprawowanego przez starostę powiatu nadzoru nad zadaniami realizowanymi przez podległe jednostki organizacyjne w odniesieniu do budowanych na terenie powiatu farm wiatrowych.

Opis stanu
faktycznego

Przed wydaniem pozwoleń na budowę wydawano w uzasadnionych przypadkach decyzje o wyłączeniu z produkcji użytków rolnych zgodnie z wymogiem art.11 ust. 4 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

W dwóch z trzech przypadków (gminy Rzepin i Górzycy) klasa gruntu (w obu przypadkach RIIIb) powodowała konieczność uzyskania decyzji o wyłączeniu z produkcji użytków rolnych, w przypadku lokalizacji inwestycji elektrowni wiatrowych. W przypadku działek zlokalizowanych w gm. Słubice (m. Golice, Lisów) grunty te posiadały klasę RIVb, RV, RVI i Lz-RVI.

Dla pozwolenia na budowę z 01.04.2010 r. – działki o gruntach kl. RIIIb pochodzenia mineralnego położonych w gminie Górzycy, w Starostwie Powiatowym w Słubicach wydano dwie decyzje⁵ z 20.11.2009 r., natomiast dla pozwolenia z 28.04.2011 r. – działki kl. RIIIb w gminie Rzepin cztery decyzje⁶ wydane w okresie pomiędzy 24.09.-27.10.2010r.

Dla wyłączeń gruntów rolnych klas III-ich z produkcji Starosta na podstawie art. 12 ust. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych ustalił każdorazowo wysokość stałej opłaty rocznej za wyłączenie czasowe (opłata proporcjonalna za okres faktycznego wyłączenia) oraz dla wyłączeń trwałych ustalił, opłatę roczną w wysokości 10% obliczonej należności.

W przypadku działek pod inwestycję zlokalizowanych w Golicach i Lisowie (gm. Słubice) na złożone wnioski Geodeta Powiatowy oraz Starosta udzielili pisemnych odpowiedzi (4 pisma w okresie 11.07.-12.09.2008 r.), że stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych grunty klas IV, V VI pochodzenia mineralnego nie podlegają wyłączeniu z produkcji rolnej.

(dowód: akta kontroli str. 96-115)

Wyłączone z produkcji rolnej grunty prawidłowo ujęto w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez służby geodezyjne Starostwa. W ewidencji naniesiono także obiekty masztów (oznaczone na poszczególnych działkach symbolem Bi).

(dowód: akta kontroli str. 116-137)

Najbliższe zabudowania w miejscowości Golice znajdują się w odległości ok. 450 m od masztu elektrowni, natomiast odległość od najbliższych zabudowań mieszkalnych wyniosła 595m⁷.

Lokalizacja wybudowanych elektrowni wiatrowych nastąpiła na gruntach należących do Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej Golice w przypadku 18 elektrowni (7 działek), natomiast jedna elektrownia zlokalizowana została na działce należącej do osoby fizycznej – mieszkańca Golic.

(dowód: akta kontroli str. 138-140)

W latach 2009-2013 (I półrocze) do Starosty nie wpływały skargi i wnioski dotyczące kontrolowanej działalności. Badanie zapisów w książce kontroli wykazało, że Starosta nie był kontrolowany w zakresie lokalizacji lub budowy farm wiatrowych, ani też nie przeprowadzano badania audytowego w powyższej materii w ww. okresie.

(dowód: akta kontroli str. 141-142)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

⁵ Znak GN.6018.1.53/09 – pow. łączna 0,1097 ha i GN.6013.1.54/09 – pow. łączna 0,1886 ha.

⁶ Znak GN.6013.1-27/10 – pow. łączna 0,3229 ha, GN.6018.1-27/10 – pow. łączna 0,1769 ha, GN.6018.1-32/10 – pow. łączna 0,3715 ha, GN.6013.1-32/10 – pow. łączna 0,8033 ha.

⁷ Jak wykazała weryfikacja faktycznego położenia masztów elektrowni z użyciem aplikacji opartej na bazie danych z programu geodezyjno-katastralnego EWMAPA – informacji katastralnej powiatu słubickiego (www.slubice.geoportal2.pl/map)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Zielona Góra, dnia 13 stycznia 2014 r.

Kontroler
Paweł Pawlak
Specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze
Dyrektor
Zbysław Dobrowolski

.....
podpis

.....
podpis

⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.